

KLIIMAMINISTEERIUM

Anastassia Kovalenko-Kõlvart
Riigikogu korruptsioonivastane
erikomisjon
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 10.08.2026 nr 2-7/26-206/1

Meie 28.08.2026 nr 3-18/26/3018-3

Vastus Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni
kirjale

Austatud Anastassia Kovalenko-Kõlvart

Enne küsimustele vastamist pean asjakohaseks tuua välja olulisemad alused, viited ja protsessi lühikirjelduse:

Konkursi läbiviimist reguleerib Kliimaministeeriumi valitsemisalasse kuuluva riigimuuseumi juhi kandidaadile esitatavad nõuded ja avaliku konkursi läbiviimise kord <https://www.riigiteataja.ee/et/akt/113072023023?>, mis on kehtestatud muuseumiseaduse alusel, vastu võetud 11.11.2016 ning muudetud Kliimaministeeriumi loomise tõttu 2023 aastal ehk seda ei ole kuidagi kujundatud ümber kõnealuse konkursi korraldamiseks.

Konkursile esitas dokumendid 13 kandidaati. Kandideerimisdokumentide ülevaatamise järel kujunes eelvalik, mille tulemusel kutsuti testimisele ja komisjoni vestlusvooru **neli kandidaati**. Enne komisjoniga toimunud vestlust läbisid kandidaadid Tripod Grupp OÜ korraldatud juhi vaimse võimekuse ja isiksuse testid. Kõigi nelja kandidaadiga viidi vestlus läbi sama struktuuri alusel ning neid hinnati samade, eelnevalt koostatud kriteeriumide alusel. Vestlus hõlmas järgnevaid kategooriaid: motivatsioon, kompetentsid, orienteerumine valdkonnas, inglise keele oskus, sobivus organisatsioonikultuuri ja väärtustega ning tasu. Peale kandidaatidega kohtumisi, testitulemuste tutvustamist Tripod Grupp OÜ esindaja poolt ning arutelu tegi komisjon ettepaneku **ministrile kohtuda 3 kandidaadiga**. Pärast ministriga kohtumisi toimus komisjoni lõpparutelu, milles arvestati konkursi käigus esitatud dokumente, testimise ja komisjoni vestlusvooru tulemusi ning ministriga kohtumiste kohta komisjonile antud ülevaadet. Ministriga toimunud kohtumiste keskne teema oli kandidaatide tulevikunägemus Eesti Loodusmuuseumi ja Loodusmaja Taru juhtimisest, käivitamisest ning edasisest arengust. Ministriga kohtumised olid seega komisjoni lõpphindamise täiendav sisend, mitte iseseisev otsustusvoor **Lõpliku otsuse tegi komisjon hääletuse teel**.

1. Kas Teie hinnangul on hea halduse põhimõtetega kooskõlas olukord, kus ametnik osaleb ametikoha pädevuste kujundamises ning kandideerib hiljem ise sellele ametikohale?

Ma ei nõustu väitega, et Riina Roosipuu osales enda ametikoha pädevuste kujundamises ning selgitan seda järgnevalt.

Põhimääruse muudatus ei olnud üksnes ühe kandidaadi käsutuses olnud info, samuti ei ole õigusloome protsess selline, kus protsessis osalejad saaksid eelnõusid endale sobivaks kujundada. Põhimääruse muutmise ettevalmistamine on ministeeriumi ja asutuse tavapärane tööprotsess, milles osales lisaks Riina Roosipuu ka teisi ministeeriumi teenistujaid ning mille kohta andis sisendi ka Eesti Loodusmuuseum (Heidi Jõks).

Kavandatud muudatused puudutasid eelkõige Eesti Loodusmuuseumi kui asutuse tegevusvaldkonna ja põhiülesannete täpsustamist keskkonnahariduse ja -teadlikkuse keskuse ning loodusmaja Taru koordineerijana, samuti võimalust täiendada asutuse sisemist juhtimisstruktuuri asedirektori ametikohaga. Põhimääruses sisalduvat direktori ülesannete regulatsiooni ei olnud kavas muuta. Kandidaatidele avaldati konkursikuulutuses need sisulised lähiaja arengud ja ülesanded, mis olid direktori ametikoha täitmisel olulised. Kuulutuses olid nimetatud uue Loodusmuuseumi avamine ja tulemuslik käivitamine, elanikkonna keskkonnateadlikkuse kasvatamine ning loodusmaja Taru toimimise tagamine. Samuti oli kuulutuses märgitud, et Loodusmuuseum haldab ja koordineerib loodusmaja Taru kompleksi ning uus Loodusmuuseum avab seal uksed 2027. aastal. Seega said kandidaadid enne kandideerimist teada ametikoha lähiaja sisulised juhtimisülesanded ja tegevuskeskkonna, milleks direktorit otsiti. Samuti ei osalenud Riina Roosipuu ei enne ega pärast kandideerimisdokumentide esitamist konkursi tingimuste, hindamiskriteeriumide, komisjoni töökorralduse või enda kandidatuuri hindamise kujundamises.

2. Kas Teie hinnangul võis Riina Roosipuu saada teiste kandidaatidega võrreldes sisulise eelise tänu oma osalemisele põhimääruse ettevalmistamises?

Lisaks eelpool toodule lisan, et ainuüksi kandidaadi varasem tööalane kokkupuude muuseumi, Taru ülesannete või põhimääruse muudatuse ettevalmistamisega ei ole õigulik alus kandidaadi konkursil osalemise piiramiseks ega tähenda automaatselt ebavõrdset kohtlemist. Lubamatu eelise järeldamiseks peaks olema tuvastatav konkreetne mitteavalik info, mida teistel kandidaatidel ei olnud võimalik teada ning mis mõjutas hindamist või valikuotsust. Sellist asjaolu ei nähtu.

3. Kas Teie hinnangul said kõik kandidaadid enne kandideerimist piisava ja võrdse ülevaate sellest, millised saavad olema Eesti Loodusmuuseumi direktori tegelikud ülesanded põhimääruse muudatuste jõustumise järel?

Kandidaatide võrdse kohtlemise seisukohalt oli määrav, et kõigil kandidaatidel oli konkursikuulutuse kaudu sama teave ametikoha põhinõuete, kandideerimistingimuste ja lähiaja sisuliste ülesannete kohta. Võrdne kohtlemine ei tähenda, et kandidaatidele tuleb avaldada iga menetluses oleva ja veel muutuda võiva õigusakti eelnõu detailne tekst, vaid seda, et konkursil osalemiseks ja ametikohast arusaamiseks oluline teave tehakse kandidaatidele ühetaoliselt teatavaks. Käesoleval juhul olid ametikoha lähiaja sisulised ülesanded kuulutuses avaldatud

4. Kas peate õigeaks, et konkursikomisjoni liikmetest enamik olid Kliimaministeeriumi ametnikud, kes pidid hindama oma kolleegi kandidatuuri sellele ametikohale?

Konkursikomisjoni koosseis vastas kehtivale konkursikorrale. Kord ei sätesta kohustust kaasata komisjoni kindla eriala või konkreetse muuseumivaldkonna esindajat. Komisjoni koosseis kujundati selliselt, et hinnata kandidaadi sobivust riigimuuseumi tippjuhiks, sealhulgas organisatsiooni, inimeste, koostöö, kommunikatsiooni ning administratiiv- ja finantsjuhtimise vaates. Kasutame mõistet tippjuht, sest olemasolev juht on samuti tippjuht, täpsemalt on tema ametikoha tunnus tippjuht 2.

Asjaolu, et üks kandidaat töötas Kliimaministeeriumis, ei tähenda iseenesest komisjoni liikmete huvide konflikti. Riina Roosipuu ei olnud komisjoni liige, ei osalenud enda kandidatuuri hindamisel ega konkursi lõppotsuse tegemisel.

5. Kas peate vajalikuks sõltumatu hinnangu andmist sellele, kas konkursi korraldamisel järgiti hea halduse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid?

Praeguses etapis ei pea ma eraldi sõltumatu hinnangu tellimist vajalikuks. Tõstatatud küsimustele vastamise käigus on ministeerium konkursi käigu ja dokumentatsiooni uuesti üle vaadanud ning ei ole tuvastanud asjaolusid, mis viitaks konkursi õigusvastasusele või hea halduse põhimõtete rikkumisele sh kandidaatide tõendatud ebavõrdsele kohtlemisele.

Ministeerium teeb loomulikult koostööd Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni ja vajadusel pädevate järelevalveorganitega ning annab nende käsutusse vajalikku teavet.

6. Kas olete valmis avalikustama kogu konkursi ettevalmistamisega seotud dokumentatsiooni ulatuses, mis ei riku kandidaatide isikuandmete kaitset?

Ministeerium on valmis avaldama konkursi läbiviimist ja hindamise üldist raamistikku puudutava teavet ulatuses, milles see on kooskõlas avaliku teabe seaduse, isikuandmete kaitse nõuete ja kandidaatide eraelu kaitsega. Eelkõige on võimalik selgitada kasutatud hindamismetoodikat, hindamisetappe, komisjoni töökorraldust ning konkursil kasutatud hindamisraamistiku põhimõtteid.

7. Kas peate vajalikuks algatada teenistusliku järelevalve või siseauditi, et hinnata, kas antud konkursi korraldus vastas hea halduse põhimõtetele?

Ma ei pea vajalikuks praeguses etapis sõltumatu auditi või teenistusliku järelevalve läbiviimist. Ka päringutele vastamise käigus on hinnatud korrale vastavust ja dokumente üle vaadatud, ning ei ole tuvastatud sellist asjaolu, mis viitaks konkursi õigusvastasusele või hea halduse põhimõtete rikkumisele sh kandidaatide tõendatud ebavõrdsele kohtlemisele. Avalikkuses tõstatud küsimused puudutavad suuresti seda, kuidas hinnata konkursi korralduslikke valikuid ja nende piisavust, sh nt konkursikomisjoni koosseisu, kus avaldada infot konkursikuulutusest ja kaua, milline info täpselt kuulutuses peaks sisalduma või millised peaksid olema täpselt hindamiskriteeriumid vms. Ka on väidetud nagu oleks hindamiskriteeriume konkursi käigus muudetud, mis ei ole asjakohane. Sellistes küsimustes võibki olla erinevaid hinnanguid selle kohta, milline lahendus oleks olnud kõige parem, läbipaistvam või usaldust suurendavam. Samas ei tähenda eriarvamused konkursi korralduslike valikute üle iseenesest õigusvastasust. Konkurss oli avalikult välja kuulutatud, kandidaatidele olid avaldatud ametikoha põhinõuded ja lühiaja ülesanded ja kõigil oli võimalus esitada soovi korral küsimusi, komisjon oli moodustatud kehtiva korra alusel, vestlusvooru jõudnud kandidaate hinnati samade testide ja sama hindamisraamistiku alusel ning lõppotsus tehti komisjoni hääletuse teel. Kandidaadid ei omanud ligipääsu, ei kujundanud hindamiskriteeriume ega teinud toiminguid või otsuseid tulemuste osas.

Kui ilmneb uut teavet, mis annab põhjendatud aluse täiendavaks kontrolliks, tuleb selle vajadust uuesti hinnata.

8. Kas Teie hinnangul kahjustab kirjeldatud olukord avalikkuse usaldust avalike konkursside vastu? Kui ei, siis miks?

Konkursi ümber tekkinud avalik vaidlus ja kahtlused võivad kahjustada usaldust avalike konkursside vastu. Seetõttu pean oluliseks, et konkursi käiku ja tehtud valikuid selgitatakse võimalikult avatult ja faktiliselt. Samas tuleb eristada avalikkuses tekkinud kahtlusi ja konkursi õiguspärasust. Ministeerium on tõstatatud küsimuste tõttu konkursi käigu ja dokumentatsiooni uuesti üle vaadanud ning seni ei ole tuvastatud asjaolusid, mis viitaksid konkursi õigusvastasusele või hea halduse põhimõtete rikkumisele sh kandidaatide tõendatud ebavõrdsele kohtlemisele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sutt

energeetika- ja keskkonnaminister